

הדינים שעשו ישראל באלהי מצרים הוא השה – היה קשה להם יותר מכל המכות

וַשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּעֶשְׂוֹר

לְחֹדֶשׁ סִבּוּ דַחְלָא דְמִצְרַיִם מִי' לַחֹדֶשׁ נִסָּן תִּקְחוּ אֶת הַשֶּׁה

שהוא יראתם של המצרים שהיו עובדים אותו וְתַפְסוּן לֵיהּ וַיְהִי אָסוּר

וְתַפִּים תִּלְתָּא יוֹמִין וּתְתַפְּשׁוּ אוֹתוֹ וּתְקַשְּׂרוּ אוֹתוֹ לְמִיטַתְכֶם וַיְהִי קְשׁוּר שֵׁם

שלשה ימים וּבִיּוֹמָא רְבִיעָאָה אִפִּיקוּ לֵיהּ לְדִינָא וְאֶתְכַנְּשׁוּ

עֲלֵיהּ לְקַטְלֵיהּ וּבִיּוֹם הַרְבִּיעִי תּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וּתְתַאֲסְפוּ עֲלָיו כּוֹלֵם לְהַרוּג אוֹתוֹ,

וַיַּחֲמוּן לֵיהּ מִצְרָאֵי הַיָּד אֶתְוִן עֲבָדִין בֵּיהּ דִּינָא וַיִּרְאוּ כָל

המצרים איך שאתם עושים בו דין[כא]. וְדָא קִשְׁיָא לְהוּ מִכָּל מִכְתָּשִׁין

דְּעֵבֶד לֹזֵן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵינּוּן דִּינִין דְּעֵבֶדוֹ

בְּדַחְלֵיהוֹן. וְזֶה קֶשֶׁה הִיָּה לְמִצְרַיִם יוֹתֵר מִכָּל הַמִּכּוֹת שֶׁהִיכָה אוֹתָם הַקב"ה אֱלוֹ

הדינים שעשו באלהיהם וכשהיו שומעים המצרים את קול יראתם תפוס בתפיסה אצל

ישראל והם אינם יכולים להציל אותו היו בוכים והרגישו כאילו הם עצמם נעקדו להריגה.

אור הרשב"י

פסח וכנגד קליפת נוגה ישחטוהו ויוציאו את דמו ובזה יוציאו ממנו כל מה שינק מהקדושה ובזה ראו כולם כי גדול כח ישראל על קליפת נוגה ונכנעה להם ונכללה בקדושה עד שאכלו ונהנו ממנה.

[כא] וסוד הענין הוא כי השה הזה הוא טומאת מול מלה העולה לשלום ובעשור לחודש מתגדל כח הקדושה לכן אמר להם לתפוס אותו להכניעו במשך ג' ימים כדי לבטל כח הג' קליפות הטמאות וביום הרביעי שהוא ערב

הלימוד היום

לע"נ יהושע בן בת-שבע ז"ל • לע"נ שלום בן אסתר ז"ל

ישראל נצטוו לשרוף את הפסח על כרעיו ועל קרבו

לְבַתֵּר דְּיִינִין לִיהּ בְּנוֹרָא בְּגִין דְּכִתִּיב ולאחר מכן שורפים אותו

באש כמו שכתוב (דְּבָרִים ז') **פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן**

בְּאֵשׁ. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות י"ב) **אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ**

נָא אמר הקב"ה לישראל אל תאכלו ממנו כשהוא נא דהיינו חצי בישול, **דְּלֹא**

יִימְרוּן בְּתִיאֻבְתָּא דְדַחְלָא אַכְלִין לִיהּ כדי שלא יאמרו

שמתאוותם ליראת המצרים דהיינו לטלה לכן הם אכלו אותו ואפילו לא המתינו עד שיצלה

כראוי, **אָלֹא אַתְקִינוּ לִיהּ צְלִי** אלא תתקנו אותו שיהיה צלוי כל צרכו

וְלֹא מִבְּשָׁל דְּאֵלוּ מִבְּשָׁל יְהֵא טָמִיר וְלֹא יַחְמוּן לִיהּ וגם

אל תבשלו אותו כי אם תבשלו אותו יהיה חבוי ומכוסה בסיר ולא יראו אותו המצרים,

אָלֹא תִקִּינוּ לִיהּ מוֹקְדָא בְּנוֹרָא דְרִיחִיהּ נוֹדֵף אלא תעשו אותו

על האש שישרף ויהיה ריחו נודף. **וְתוּ רִישִׁיהּ עֵלִיהּ** ועוד אמר הקב"ה שיהיה

ראשו על כרעיו ועל קרבו כלומר שגם ראשו יהיה עליו ולא יצלוהו בלי הראש, **דְּלֹא**

יִימְרוּן דְּחִיָּה אוּ דְמִלָּה אַחֲרָא הִיא כדי שיהיה ניכר שהוא טלה ולא

יאמרו שזה חיה אחרת או דבר אחר. **וְתוּ** ועוד אמר השי"ת **עֵצִים לֹא תִשְׂפְּרוּ**

בוּ שאפילו העצמות הרכים שרגילים למצוץ המיח שבהם בטלה זה אל תשברו שם עצם,

אָלֹא דִיחְמוּן גְּרָמוּי רָמָאן בְּשׁוּקָא וְלֹא יַכְלִין לְשׁוּבָא

לִיהּ כדי שיראו עצמותיו אח"כ מושלכים בשוק ואינם יכולים להציל אותו **וְעַל דָּא**

כְּתִיב ועל זה כתוב (במדבר ל"ג) **וּבִאֱלֹהֵיהֶם עֲשֵׂה יְהוָה שְׂפָטִים.**

הראשון שנמצא בבית הכנסת עומד בדרגת צדיק ומפייס את המלך עד שהקהל מניע

ההוא קדמא דאשתתח בבי כנישתא ואריך בבי כנישתא זה הראשון שנמצא בבית הכנסת ומאריך בבית הכנסת

זכאה חולקיה דאיהו קיימא בדרגא דצדיק בהדי שכינתא אשרי חלקו שהוא עומד בדרגת צדיק שהוא במדרגת יסוד דו"א העומד יחד

עם השכינה **ודא איהו רזא** וזהו סוד (משלי ח') **ומשחר ימצאני מי משחר פני לבא מוקדם לתפילה בשחרית ימצא אותי כמצאה בלא טורח, דא סליק**

בסליקו עלאה והוא עולה במעלה עליונה. **ואי תימא הא תנינן בשעתא דאתי קדשא בריך הוא לבי כנישתא ולא אשבת תמן עשרה מיד כועס** ואם תאמר כיצד אנו אומרים שהבא

ראשון הוא במדרגת צדיק וכו' והרי ראינו שכתוב שכהקב"ה בא לבית הכנסת ולא מוצא שם עשרה מיד הוא כועס **למלכא דשלח לכל מלכי** (ס"א אגשי)

מדינתא דישתבחון עמיה ביום פלן ברוך פלן אלא משל למלך ששלח לכל אנשי המדינה שימצאו איתו ביום פלוני במקום פלוני. **עד דהוון**

מומני גרמייהו אינון בני מתא אקדים חד ואתא להחוא אתר עד שהיו מכינים את עצמם אותם בני העיר לבא הקדים אחד ובא

כבר לאותו המקום **בין כך ובין כך אתא מלכא אשבת להחוא בר נש דאקדים תמן** בינתיים הגיע המלך וראה את אותו האדם שכבר הקדים

ובא לשם. **אמר ליה בני מתא פלונית אן אינון** שאל אותו המלך

היכן הם בני עירך. אָמַר לִיָּהּ, מָאֲרִי, אָנָּה אֶקְדִּימָנָה מִנִּי־הוּ
 וְהָא אֵינּוֹן אֲתֵיִן אֲבִתְרָאִי לְפִקּוּדָא דְמַלְכָּא אמר לו אותו אדם
 אדוני המלך אני הקדמתי ובאתי לפניכם, וגם הם יבואו מיד אחרי כמצוות המלך. בְּרִיִן
 טָב בְּעֵינֵי מַלְכָּא וַיְתִיב תַּפְּן בְּהֲרִיָּה וּמִשְׁתַּעֵי עִמִּיהָ
 וְאֲתַעְבִּיד רְחִימָא דְמַלְכָּא אז הוטב בעיני המלך וישב שם עימו והשתעשע
 איתו ונעשה אהובו של המלך. בֵּין כֶּךָ אָתּוּ כָּל עַמָּא וְאֲתַפִּיִס
 עַמֵּיהוּ עד שבין כך הגיעו כל אנשי העיר ונתפייס איתם המלך.

המלך כועס כשאין אף אחד שיכול לפייס אותו
 אָבֵל אֵי בְּנֵי מִתָּא לָא אֲתֵיִן אבל אם בני העיר לא היו מגיעים מוקדם
 וְחַד לָא אֶקְדִּים וְאֲשְׁתַּעֵי קָמִי מַלְכָּא לְאַחֲזָאָה
 בְּגִינְהוֹן וגם אותו אחד לא היה מגיע ומדבר בשבילם אצל המלך לומר שהם באים
 כולם אחריו. מִיָּד בְּעַס מַלְכָּא מִיָּד הַמֶּלֶךְ כּוֹעֵס. מָה כְּתִיב ועל זה אמרו
 כששקב"ה בא ואינו מוצא עשרה מיד הוא כועס כמו שכתוב (ישעיה נ') מִדּוֹעַ
 בְּאֲתֵי וְאִין אִישׁ כי אפילו איש אחד אין לפייס למלך שכולם מתארגנים ובאים.

המדבר בבית הכנסת בדברי חול גורם פירוד בעולמות וגורע באמונה ה' יצילנו
 וּמָאֵן דְּאֲשְׁתַּעֵי בְּבִי כְּנִישְׁתָּא ומי שמדבר בבית הכנסת בדברי חול וְוִי
 לִיָּהּ דְּאֲחִוֵי פְרוּדָא אוי לו שהוא פוגם ומכניס הערוה ומחזיק
 החיצונים בין העולמות וגורם שיראה פירוד ולא יהיה היחוד שלם. וְוִי לִיָּהּ דְּגִרַע
 מְהִימְנוּתָא, אוי לו שגורע מהאמונה וְוִי לִיָּהּ דְּלִית לִיָּהּ חוּלְקָא

הלימוד היום